

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

Björn-Axel Beier
 Tel: 010-698 15 32
 bjorn-axel.beier
 @naturvardsverket.se

REMISS
 2015-12-21 Ärendenr:
 NV-I 1759-11

Se sändlista

Remiss av förslag till ändrade föreskrifter för Tyresta nationalpark

Naturvårdsverket har efter en tidigare remiss av reviderade föreskrifter för Tyresta nationalpark tagit fram ett nytt reviderat förslag till ändrade föreskrifter. Det tidigare reviderade förslaget till föreskrifter har blivit så pass omarbetat att Naturvårdsverket väljer att återigen sända förslaget till ändrade föreskrifter på remiss. Det nu remitterande förslagets konsekvensanalys omfattar skillnaderna mellan de gällande föreskrifterna och det senaste förslaget. De synpunkter som inkom i samband med det tidigare remissen är beaktade och behöver inte tas upp igen.

Skillnaderna mot den förra remissen är i korthet att förutom de remissynpunkter som inarbetats så har några ytterligare förbud införts såsom exempelvis förbudet mot att fiska, plantera in, så eller sätta ut växter, djur eller andra organismer och landa eller starta med obemannade luftfartyg. Ytterligare några generella undantag har även lagts till vilka bland annat innebär att de är tillåtet att bedriva skydds jakt på invasiva arter. Det senaste föreskriftsförslaget för Tyresta har även justerats vad gäller dispositionen så att denna överensstämmer med den som används för de sexton nationalparker för vilka nya föreskrifter trädde ikraft den 1 januari 2015.

Skillnaderna mellan de nu gällande föreskrifterna och de nya som föreslås i denna remiss framgår av konsekvensanalysens sammanställning.

De föreslagna föreskrifterna och konsekvensanalysen av dessa nya föreskrifter finns som bilaga till detta mejl. De nu gällande föreskrifterna (SNFS 1993:4) finns också bilagda.

Synpunkter på förslaget

Yttranden som rör förslaget till ändrade föreskrifter för nationalparken och konsekvensanalysen ska sändas till Naturvårdsverket. Yttranden ska inkomma senast **den 16 februari 2016** och skickas med e-post till

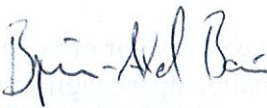
registrator@naturvardsverket.se, alternativt med vanlig post till
Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm. Ange ärendenummer NV-I 1759-11.

Beslut om denna remiss har fattats av biträdande avdelningschef Anna Helena Lindahl.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit sektionscheferna Gunilla Ewing Skotnicka och Hasse Berglund, juristen Martin Abrahamsson och handläggaren Björn-Axel Beier, den sistnämnde föredragande.

Anna Helena Lindahl

Björn-Axel Beier

Sändlista:

Havs- och Vattenmyndigheten, Box 11 930 404 39 Göteborg

E-post: havochvatten@havochvatten.se

Regelrådet, 103 33 Stockholm.

E-post: regelradet@regelradet.se

Länsstyrelsen i Stockholms län, Box 22067, 104 22 Stockholm.

E-post: stockholm@lansstyrelsen.se

Haninge kommun, 136 81 Haninge

E-post: haningekommun@haninge.se

Tyresö kommun, 135 81 Tyresö

E-post: kommun@tyreso.se

Stockholms stad, Fastighetskontoret, Box 8312, 104 20 Stockholm

E-post: fastighetskontoret@stockholm.se

Stiftelsen Tyrestaskogen, Tyresta by, 136 59 Vendelsö

E-post: per.wallsten@tyresta.se

Botaniska sällskapet i Stockholm, Botaniska institutionen

Stockholms Universitet, 10691 Stockholm. E-post: styrelsen@bsis.org

Bergsstaten, Varvsgatan 41, 972 32 Luleå. E-post: mineinspect@bergsstaten.se

Energimyndigheten, Box 310, 631 04 Eskilstuna

E-post: registrator@energimyndigheten.se

Fastighetsverket, Box 2263, 103 16 Stockholm. E-post: sfv@sfv.se

Försvarmakten, Högkvarteret, 107 85 Stockholm. E-post: exp-hkv@mil.se

Kommerskollegium, Box 6803, 113 86 Stockholm.

E-post: kommerskollegium@kommers.se

Kustbevakningen, Box 536, 371 23 Karlskrona.

E-post: registrator@kustbevakningen.se

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm. E-post: registrator@raa.se

Rikspolisstyrelsen, Box 12256, 102 26 Stockholm

E-post: rikspolisstyrelsen@polisen.se

SGU, Box 670, 751 28 Uppsala. E-post: sgu@sgu.se

Skogsstyrelsen, 55183 Jönköping. E-post: skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se

SMHI, 601 76 Norrköping. E-post: smhi@smhi.se

Tillväxtverket, Box 4044, 102 61 Stockholm. E-post: tillvaxtverket@tillvaxtverket.se

Trafikverket, Box 810, 781 28 Borlänge. E-post: trafikverket@trafikverket.se

Transportstyrelsen, 601 73 Norrköping. E-post: kontakt@transportstyrelsen.se

Åklagarmyndigheten, Box 5553, 114 85 Stockholm
E-post: registrator@aklagare.se

Artdatabanken, Box 7007, 750 07 Uppsala. E-post: artdatabanken@slu.se

Centrum för Naturvägledning CNV, SLU, Box 7012, 750 07 Uppsala.
E-post: cnv@slu.se

Etour, Mittuniversitetet, 831 25 Östersund E-post: registrator@miun.se
+ Peter Fredman, E-post: peter.fredman@miun.se

Fältbiologerna, Brunnsgatan 62, 802 52 Gävle. E-post: info@faltbiologerna.se

Friluftsförbundet Rikskansliet, Instrumentvägen 14, 126 53 Hägersten.
E-post: info@friluftsforamjandet.se

Jägarnas riksförbund, Saltsjögatan 15, 151 71 Södertälje. E-post: jrf@jrf-lj.org

LRF, 105 33 Stockholm. E-post: info@lrf.se

Naturskyddsföreningen, Box 4625, 116 91 Stockholm.
E-post: remisser@naturskyddsforeningen.se

Scouterna, Box 420 34, 126 12 Stockholm. E-post: info@scouterna.se
Svenska Ekoturismföreningen, att Per Jiborn, Alströmergatan 22, 112 47 Stockholm.
E-post: info@ekoturism.org

Sportfiskarna, Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund, Svartviksslingan 28, 167 39
Bromma. E-post: info@sportfiskarna.se

Stockholms Stigcyklister, daniel@trino.se

Svenska Jägareförbundet, Öster Malma, 611 91 Nyköping.
Bo Sköld (generalsekreterare) E-post: bo.skold@jagareforbundet.se

Svenska rovdjursföreningen, Masthamnen, 116 30 Stockholm. E-post: info@rovdjur.se

Svenska Turistföreningen, Box 17251, 104 62 Stockholm. E-post: info@stfturist.se

Svenskt Friluftsliv, Instrumentvägen 14, 12653 Hägersten.
E-post: info@svensktfriluftsliv.se

Svenskt Näringsliv, 114 82 Stockholm. E-post: remisser@svensktnaringsliv.se

Sveriges kommuner och Landsting, SKL, Svenska Kommunförbundet, 118 82
Stockholm. E-post: info@skl.se

Sveriges Ornitologiska Förening, Stenhusa Gård, Lilla Brunneby 106, 386 386 62
Mörbylånga. E-post: info@sofnet.org

Sveriges Botaniska Förening, c/o Maria Redin, Norbyvägen 18 D, 752 36 Uppsala.
E-post: sbf@sbf.c.se

Sveriges Entomologiska Förening, c/o Håkan Lundkvist, Frösslunda 312, 386 62
Mörbylånga. E-post: info@sef.nu

Visit Sweden, Box 3030, 103 61 Stockholm. E-post: info.se@visitsweden.com

Visita, Svensk besöksnäring. Box 3546, 103 69 Stockholm.
E-post: info@Visita.se

Världsnaturfonden WWF, Ulriksdals Slott, 170 81 Solna. E-post: info@wwf.se

Vattenfall Eldistribution AB, Box 6013, 171 06 Solna

Vattenfall AB, 162 87 Stockholm

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

Björn-Axel Beier
Tel: 010-698 15 39
bjorn-axel.beier
@naturvardsverket.se

PM
2015-12-18

Ärendenr:
NV-11759-11

Se sändlista

Konsekvensutredning av ändring av föreskrifter för Tyresta nationalpark

Bakgrund

De gällande föreskrifterna för Tyresta nationalpark fastställdes 1993. En översyn av dessa har gjorts tillsammans med Stiftelsen Tyrestaskogen och Länsstyrelsen i Stockholms län. Resultatet av översynen skickades på remiss hösten 2012. Syftet med översynen av föreskrifterna har varit att modernisera dem till utformning och innehåll. Sammanlagt 22 remissvar lämnades på remissen. Efter genomförd remiss har ytterligare bearbetningar gjorts vilka varit så pass omfattade att Naturvårdsverket nu går ut med en förnyad remiss.

Föreskrifter för nationalparker ska formuleras så att syftet och de värden som nationalparken är avsedd att bevara ska kunna bibehållas för framtida generationer. Det är viktigt att skyddet blir effektivt och långsiktigt men det är också viktigt att inte onödiga begränsningar görs.

Sammanfattning

Resultatet av denna översyn av föreskrifterna för Tyresta nationalpark är att i princip alla tidigare förbud mot aktiviteter som bedömts kunna skada naturvärden och/eller upplevelsevärden som avses i syftet med nationalparken har bibehållits. Vissa förtydliganden och tillägg har gjorts dels med erfarenhet av behovet i Tyresta, dels utifrån andra föreskrifter som tagits fram för nationalparker på senare år. Det bör i sammanhanget nämnas att flera av de aktiviteter som är förbjudna i nationalparken är möjliga att bedriva i Tyresta

naturreservat som ligger i direkt anslutning till nationalparken. Exempel på sådana aktiviteter är exempelvis orientering, ridning och tältning. Förbudet mot kommersiell verksamhet har tagits bort helt i nationalparken. Syftet med detta är att underlätta för naturturism. Detta innebär att den som vill bedriva en verksamhet som är kommersiell inte längre behöver ansöka om och beviljas dispens av länsstyrelsen för exempelvis guidade arrangemang. Det kan i sammanhanget vara på sin plats att framhålla att nationalparkens föreskrifter gäller oavsett om den av arrangören planerade aktivitet är kommersiell eller inte.

För att kunna styra större arrangemang och organiserade grupper, oavsett om de är kommersiella eller ideella, föreslås en samrådspplikt för grupper över 30 personer. Denna föreskrift föreslås bland annat för att göra det möjligt för förvaltaren att styra besökande grupper på ett sådant sätt att upplevelsen för besökarna inte påverkas negativt av att det är alldeles för många besökare på en och samma plats. Bestämmelsen gör det också möjligt för förvaltaren att planera antalet övernattande på ett sådant sätt att det inte uppstår alltför stor trängsel på de anvisade tältplatserna.

Motivet är att vissa typer av arrangemang och större organiserade grupper kan ge sämre förutsättningar för upplevelser av orördhet och ostördhet i nationalparken. Eftersom stora grupper är en av de faktorer som starkt påverkar de här upplevelserna, behövs en viss styrning av större grupper. Storleken på 30 personer har bedömts vara en lämplig begränsning som ändå är tillräckligt stor för att inte medföra alltför många samråd. Genom bestämmelserna kan förvaltaren vid behov, genom att ge råd, styra olika organiserade arrangemang i tid och rum för att på så sätt öka området förmåga att kunna ta emot ett stort antal besökare utan att upplevelsen påverkas negativt i någon större omfattning.

Vidare föreslås förbud mot att starta och landa med luftfartyg, att flytta eller bortföra sten samt att sätta upp skylt, tavla, affisch, orienteringskontroll, snitsel, markering eller liknande. Dessa förbud bedömer vi behövs för att värna nationalparkens värden, men innebär som regel ingen direkt olägenhet för någon.

Övriga föreskrifter som föreslås ändras handlar om inskränkningar i rätten för markägare och innehavare av särskild rätt att använda mark och vatten i nationalparken såsom förbud mot att uppföra master och vindkraftverk, att anlägga brygga, förtöjningsboj, att dumpa, att påverka hydrologin, att dikesrensa, att bedriva skogsbruk, att utfodra vilt, att anlägga campingplats, lägerplats eller annan anläggning för friluftslivet eller att anlägga fiskodling. Dessa ändringar bedöms inte påverka nyttjandet av nationalparken på ett negativt sätt. Ändringarna medför istället att föreskrifterna blir tydligare, mer ändamålsenliga och mer lättförståeliga.

Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark och vatten inom nationalparken

Understrykning anger föreslagna ändringar i de nu gällande föreskrifterna.

De nya föreskrifterna är disponerade på ett annat sätt än tidigare i syfte att öka tydligheten. 1§ punkten 1 i de nu gällande föreskrifterna är ett exempel på detta där en uppdelning av den tidigare föreskriften är gjord på flera olika punkter. Denna typ av förändringar har inte strukits under.

1§ Inom nationalparken är det förbjudet att

1. anordna upplag eller tippa,

Förbudet är nödvändigt för att bevara nationalparkens värdefulla natur och förhindra exploatering i strid med syftet för nationalparken men har förtydligats med ett förbud mot att tippa. Denna föreskrift har funnits tidigare. Undantaget om vedupplag vid eldplatser har tagits bort och ersatts med undantag i 6§ punkt 3.

2. dra fram rör eller ledning i mark, vatten eller luft,

Förbudet är nödvändigt för att bevara nationalparkens värdefulla natur och förhindra exploatering i strid med syftet för nationalparken. Tillägget att det även gäller för rör och att det är förbjudet att dra fram ledning i vatten förtydligar den befintliga bestämmelsen.

3. anlägga väg,

Förbudet är nödvändigt för att bevara nationalparkens värdefulla natur och förhindra exploatering i enlighet med syftet för nationalparken.

4. uppföra byggnad eller annan anläggning eller koja eller vindskydd,

Förbudet är nödvändigt för att bevara nationalparkens värdefulla natur och förhindra exploatering i strid med syftet för nationalparken. Undantaget om byggnad eller anläggning för friluftslivet har tagits bort och ersatts med tillståndsplikt enligt 2§ punkt 2.

5. uppföra mast eller vindkraftverk,

Förbudet är nödvändigt för att bevara nationalparkens värdefulla natur och förhindra exploatering i strid med syftet för nationalparken. Föreskriften är ny i sin helhet.

6. uppföra stängsel eller annan hägnad,

Ingen förändring.

7. anlägga brygga eller förtöjningsboj,

Förbudet är nödvändigt för att bevara nationalparkens värdefulla natur och förhindra exploatering i strid med syftet för nationalparken. Bestämmelsen är ny i sin helhet. Undantaget om anläggning för friluftslivet har tagits bort och ersatts med tillståndsplikt enligt 2§ punkt 2.

8. bedriva täktverksamhet eller bortföra torv, mineral eller annat geologiskt material,

Förbudet är nödvändigt för att bevara nationalparkens värdefulla natur och förhindra exploatering i strid med syftet för nationalparken. Bestämmelsen är ny och innebär ett förtydligande och en utveckling av tidigare förbud mot att skada marken.

9. *gräva, schakta, utfylla, borra, mejsla eller spränga eller vidta åtgärd som skadar berg, mark, block, sten eller sjöbotten,*

Förbudet är nödvändigt för att bevara nationalparkens värdefulla natur och förhindra exploatering i strid med syftet för nationalparken. Bestämmelsen har tydliggjorts genom att även omfatta ett förbud mot att skada berg, sten och sjöbotten.

10. *muddra eller dumpa,*

Förbudet är nödvändigt för att bevara nationalparkens värdefulla natur och förhindra exploatering i strid med syftet för nationalparken. Bestämmelsen innebär i princip ingen förändring men har förtydligats med att även omfatta ett förbud mot att dumpa.

11. *utföra vattenreglering, dämna, leda bort vatten eller på annat sätt påverka hydrologin,*

Förbudet är nödvändigt för att bevara nationalparkens värdefulla natur och förhindra exploatering i strid med syftet för nationalparken. Bestämmelsen är ny med undantag för förbudet mot att dämna och innebär ett utvecklat och tydligare skydd för de akvatiska miljöerna.

12. *dika eller dikesrensa,*

Förbudet är nödvändigt för att bevara nationalparkens värdefulla natur och förhindra exploatering i strid med syftet för nationalparken. Tillägg att det även är förbjudet att dikesrensa. Inga konsekvenser för någon markägare utanför nationalparken bedöms uppkomma.

13. *bedriva skogsbruk genom att avverka, ta bort döda träd eller utföra annan skogsbruksåtgärd,*

Förbudet är nödvändigt för att bevara nationalparkens skogar orörda i enlighet med syftet för nationalparken. Bestämmelsen är ny, men kan sägas vara en utveckling av den tidigare föreskriften: ”bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar”.

14. *använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller tillföra växtnäringsämnen,*

Förändringen innebär att alla typer av bekämpningsmedel, inte bara kemiska bekämpningsmedel är förbjudna.

15. *kalka mark,*

Undantaget för kalkning har ändrats till att vara tillståndspliktigt för sjöar och vattendrag enligt 2§ tredje punkten. Detta motiveras av att kalkning av sjöar och vattendrag bör vara möjligt för att motverka en eventuell försämring av den ekologiska statusen i nationalparkens vattenförekomster, men detta bör ändå prövas från fall till fall och inte som tidigare vara undantaget för Åvaåns sjösystem eller enligt vad som anges i skötselplanen.

16. plantera in, så eller sätta ut växter, djur eller andra organismer.

En skärpning och förtydligande mot tidigare då det enbart var förbjudet att inplantera för området främmande växt- eller djurart. Att plantera in, så eller sätta ut växter och djur i nationalparken strider mot syftet att bevara den värdefulla naturen. Förbudet har även utvidgats att omfatta inte enbart djur- och växtarter utan även underarter, varieteter samt sådana organismer vilka inte kan räknas till växt- eller djurriket.

17. jaga eller utfodra vilt.

Ingen förändring beträffande jakt, men ett tillägg om att även utfodring är förbjuden har gjorts. Ingen jakt eller utfodring av vilt förekommer idag. Motivet till förbudet är att bevara nationalparken så orörd som möjligt och att erbjuda besökare förutsättningar till ostörda naturupplevelser.

18. fiska.

Bestämmelsen är ny. Förbudet är nödvändigt för att bevara nationalparkens värdefulla natur och förhindra exploatering i enlighet med syftet för nationalparken. Förbudet innebär att förutsättningarna för att bevara nationalparken så orörd som möjligt och minimera påverkan på sjöarnas och vattendragens ekologi förbättras avsevärt. Förbudets införande anses heller inte påverka besökarnas förutsättningar till ostörda naturupplevelser. Besökarnas möjligheter att fiska efter att ha köpt fiskekort försvinner dock, men möjligheter till fiske finns fortfarande i det kringliggande naturreservatet. Antalet besökare som köper fiskekort är litet och uppgår årligen till endast ett tiotal personer.

19. bedriva åkerbruk eller annan liknande verksamhet, och

Bestämmelsen är ny. Motivet till förbudet är att säkerställa ett bevarande av nationalparken som så orörd som möjligt.

20. anlägga campingplats, lägerplats eller annan anläggning.

Förbudet att anlägga campingplats, lägerplats eller annan anläggning är nödvändigt för att bevara nationalparkens orördhet och förhindra exploatering. Behovet av campingplats, lägerplats eller annan anläggning är väl tillgodosett utanför nationalparken och enligt skötselplanen. Det tidigare förbudet mot att uppföra annan anläggning har förtydligats med att omfatta även campingplats och lägerplats.

2 § Utan tillstånd från länsstyrelsen är det inom nationalparken förbjudet att

1. anlägga stig.

2. bygga till befintlig byggnad.

3. kalka sjöar och vattendrag.

Bestämmelsen berör förvaltaren och innebär en förenkling då punkterna 1 och 2 tidigare varit förbjudna. Om förvaltaren av någon anledning finner det nödvändigt att leda om en stig och kanalisera om besökare från olämpliga platser eller bygga till befintliga anläggningar för friluftslivet utöver vad som anges i fastställd skötselplan krävs numera enbart länsstyrelsens tillstånd. Punkten 3

motiveras av att kalkning av sjöar och vattendrag bör vara möjligt för att motverka en eventuell försämring av den ekologiska statusen i nationalparkens vattenförekomster, men detta bör ändå prövas från fall till fall och inte som tidigare vara undantaget för Åvaåns sjösystem eller enligt vad som anges i skötselplanen.

Om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt inom nationalparken

3 § Inom nationalparken är det förbjudet att

1. *gräva eller hacka,*

Ett förtydligande har gjorts genom tillägget om att det även är förbjudet att hacka.

2. *skada, rista i eller måla på berg, mark, block eller sten,*

Ett förtydligande har gjorts genom tillägget av att det även är förbjudet att rista.

3. *bortföra sten,*

Bestämmelsen är ny och innebär bland annat ett förtydligande av att det är förbjudet att skada mark och block.

4. *bryta kvistar eller fälla eller skada levande eller döda träd eller buskar,*
Ingen förändring.

5. *skada eller störa djurlivet, klättra i boträd eller uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt,*

Ett förtydligande har gjorts genom tillägget av att det även är förbjudet att skada djurlivet och att uppehålla nära boplatser för grävling, räv och rovfåglar.

6. *framföra el- eller motordrivet fordon,*

Ett förtydligande har gjorts genom tillägget av att det även är förbjudet att framföra elfordon, såsom elcykel.

7. *använda båt, kanot eller liknande i sjöar och vattendrag,*

Ingen förändring, även om förbudet mot windsurfingbräda tagits bort då detta ändå omfattas av *eller liknande*.

8. *rida,*

I princip ingen förändring. Möjligheten i de tidigare föreskrifterna att anlägga en ridstig i kraftledningsgatan i parkens nordvästra del har utgått. Detta skulle inte vara möjligt utan mycket stora kostnader och bedöms idag som helt orealistiskt. Bestämmelsen är en anpassning till realiteterna och en renodling av det tidigare ridförbudet i nationalparken i övrigt. Det påverkar ingen ridverksamhet idag.

9. *starta eller landa med luftfartyg, drönare eller liknande. Förbudet gäller både bemannade och obemannade luftfartyg.*

Bestämmelsen är ny för Tyresta men motsvarar vad som vanligtvis begränsas i nationalparker. Syftet är att begränsa onödiga störningar och ge möjlighet till

ostörda naturupplevelser. Ett generellt undantag finns i 6§ punkten 3 för personal inom polisen, kustbevakningen, sjukvården eller räddningstjänsten. Begränsningen bedöms vara proportionerlig.

10. framföra luftfartyg, drönare eller liknande på lägre höjd än 300 meter över marken. Förbudet gäller både bemannade och obemannade luftfartyg.

Bestämmelsen är ny för Tyresta men motsvarar vad som vanligtvis begränsas i nationalparker. Syftet är att begränsa onödiga störningar och ge möjlighet till ostörda naturupplevelser. Ett generellt undantag finns i 6§ punkten 5 för personal inom polisen, kustbevakningen, sjukvården eller räddningstjänsten. Begränsningen bedöms vara proportionerlig.

11. cykla annat än på anvisad väg,

Ingen förändring. Vägar där cykling tillåts finns anvisade i skötselplanen. Motivet är att minska konflikterna mellan cyklister och vandrare på framför allt skogsvägarna från Tyresta by mot Bylsjön och Årsjön. De utgör nationalparkens mest välfrekventerade leder och utrymmet kan vara begränsat. Genom förbudet prioriteras vandring här som på andra håll i nationalparken, liksom upplevelser av lugn och stillhet. Det är särskilt angeläget att ge så goda förutsättningar som möjligt för sådana aktiviteter och upplevelser i den del av nationalparken som har flest besökare. Olägenheterna och riskerna med cykling där det ofta går större grupper, skolklasser, äldre, barnfamiljer och föräldrar med barnvagnar, elimineras. På vägarna till Långsjön och Stensjön finns både färre cyklister och vandrare och där kommer cykling att vara tillåten. Möjligheten att cykla till dessa sjöar bibehåller god tillgänglighet dit utan påtagliga konflikter mellan olika intressen. Genom att i östra delen av naturreservatet skapa en cyklingsbar förbindelse mellan Åvavägen och Vissvassvägen, ökas möjligheterna till attraktiva cykelturer i och runt Tyrestaområdet.

12. elda, inklusive att använda grill, förutom på anvisad plats. Användning av friluftskök är dock tillåten.

Bestämmelsen utgör en komplettering av regleringen och ett förtydligande av var man får göra upp eld. Den utgör ingen inskränkning i förhållande till annan typ av eldning i parken. Motivet är att minska risken för skogsbrand och nedskräpning.

13. medföra okopplad hund eller annat husdjur som inte är kopplat,

Ingen förändring vad avser hund men komplettering vad gäller andra husdjur med syftet att säkerställa upplevelser av lugn och stillhet för alla besökare till nationalparken.

14. tälta, förutom

a) i anslutning till anvisad eldplats, där tältning är tillåten högst ett dygn,

b) på lägerplatsen i Stensjödalen, där tältning är tillåten i högst tre dygn i följd,

Förbudet om var man får tälta är oförändrat. I nationalparken är det viktigt att tydliggöra att det bara är tillåtet att tälta ett dygn på samma plats. Syftet med detta är att ge så många som möjligt tillfälle att tälta på de förhållandevis få platserna. Bestämmelsen höjer den rekreativa bärformågan i området. Vill man

tälta längre finns i parken möjlighet att tälta i Stensjödal, där det tydliggörs att man kan vara upp till tre nätter i följd som privatperson. Kapaciteten är större där och de andra besökarna påverkas inte i samma grad som vid de andra platserna. Dessutom finns i anslutning till parken den nya lägerplatsen vid Tyresta by samt även en camping vid Ävaviken att tillgå.

15. bedriva lägerverksamhet eller annan organiserad campingverksamhet, förutom på lägerplatsen i Stensjödal. Lägerverksamhet eller annan organiserad campingverksamhet i Stensjödal får dock ske först efter samråd med förvaltaren, I princip ingen förändring.

16. genomföra idrottstävlingar eller idrottsarrangemang,
I princip ingen förändring vad gäller tävlingar eller andra idrottsarrangemang. Förbudet mot träning i terrängen utanför markerade stigar och leder har tagits bort. Motivet till att förbudet tagits bort är att träning utanför markerade stigar och leder inte anses påverka förutsättningarna att bevara nationalparken så orörd som möjligt. Förbudets borttagande anses heller inte påverka besökarnas förutsättningar till ostörda naturupplevelser.

17. på ett störande sätt orsaka ljud och
I princip ingen förändring även om förbudet nu moderniserats och inte enbart omfattar radioapparat eller dylikt utan allt som kan förorsaka ljud på ett störande sätt.

18. bedriva militär eller polisiär övningsverksamhet.
Bestämmelsen är ny för Tyresta. Förbudet är nödvändigt för att bevara nationalparkens värdefulla natur och förhindra exploatering i enlighet med syftet för nationalparken.

4 § Utan tillstånd från länsstyrelsen är det inom nationalparken förbjudet att

1. placera ut skylt, tavla, affisch, orienteringskontroll, snitsel, markering, geocasher eller liknande,
2. utföra undersökningar eller bedriva miljöövervakning som innebär markering, insamling, fångst eller annan påverkan på naturmiljön,
3. samla grod- eller kräldjur,
4. samla insekter, spindlar, snäckor, sniglar eller andra ryggradslösa djur och
5. plocka, samla eller gräva upp växter, inklusive mossor, eller lavar eller vedlevande svampar.

Förändringen innebär att länsstyrelsens tillstånd kommer att krävas för denna typ av verksamhet. Syftet är att Länsstyrelsen ska ha möjlighet att styra denna verksamhet och kunna ställa villkor för hur den ska bedrivas.

5 § Utan samråd med förvaltaren är det förbjudet att genomföra organiserade arrangemang med fler än 30 deltagare.

Bestämmelsen är en omarbetsning av det tidigare förbudet för kommersiell verksamhet. Motivet är att vissa typer av arrangemang och större organiserade grupper kan ge sämre förutsättningar för upplevelser av orördhet och ostördhet i

nationalparken. Eftersom stora grupper är en av de faktorer som starkt påverkar upplevelsen av orördhet och ostördhet behövs en viss styrning av större grupper. Konsekvensen är att alla typer av större arrangemang oavsett om de är kommersiella eller ideella måste samråda med förvaltaren innan de genomförs. Vi bedömer att dessa samråd ska kunna ske på ett enkelt sätt, även muntligt, och att de bör gynna även de verksamhetsutövare som vill genomföra ett arrangemang.

Generella undantag

6 § Utan hinder av inskränkningarna i 1–5 §§ är det inom nationalparken tillåtet

1. att plocka bär och matsvamp för eget bruk
Ingen förändring.

2. för person med nedsatt rörelseförmåga att framföra eldriven rullstol eller permobil

Detta är en komplettering av undantagen för att öka tillgängligheten.

3. för förvaltaren eller av förvaltaren utsedd uppdragstagare att utföra åtgärder enligt fastställd skötselplan, såsom att underhålla och förbättra vandringsleder, utföra gränsmarkering, uppföra anläggningar för friluftslivet, anordna vedupplag vid eldplatser, uppföra hägnader, utföra naturvårdande skötsel och genomföra informationsskyltning,

I princip ingen förändring även om en del förtydliganden har gjorts.

4. för förvaltaren eller av förvaltaren utsedd uppdragstagare att framföra motordrivet fordon, motordriven farkost och båt för att utföra åtgärder enligt fastställd skötselplan eller i annat tjänstesyfte

I princip ingen förändring även om en del förtydliganden har gjorts.

5. för personal inom polisen, kustbevakningen, sjukvården eller räddningstjänsten att vid insatser använda motordrivet fordon, motordriven farkost, luftfarkost och hund. Anmälan ska om möjligt göras till förvaltaren i förväg, annars snarast efter genomförandet

I princip ingen förändring även om en del förtydliganden har gjorts.

6. för behörig person att eftersöka och avliva skadat vilt och i samband med detta medföra hund som inte är kopplad

I princip ingen förändring.

7. för förvaltaren eller av förvaltaren utsedd uppdragstagare att bedriva jakt efter vildsvin under den allmänna jakttiden enligt 2 § jaktförordningen (1987:905) med hänvisning till bilaga 1 punkten 7.

Bestämmelsen är ny och syftar till att möjliggöra en adekvat skötsel av området för att syftet med nationalparken ska uppnås. Förekomsten av vildsvin har ökat i området under senare år och bedömningen är att detta eventuellt kan leda till negativa effekter på nationalparkens fauna. Bestämmelsen gör det möjligt att reducera antalet viltsvin till nivåer som långsiktigt är förenliga med nationalparkens syfte.

8. för förvaltaren eller av förvaltaren utsedd uppdragstagare att bedriva skyddsjakt enligt 26 § jaktförordningen (1987:905) med hänvisning till bilaga 4, punkten 2, för att förebygga skador av vilt

Bestämmelsen är ny och syftar till att möjliggöra en adekvat skötsel av området för att syftet med nationalparken ska uppnås. Denna föreskrift innebär exempelvis att invasiva djur kan bekämpas i de fall de riskerar att medföra negativa effekter för nationalparkens fauna. Bestämmelsen innebär även att skadedjur som till exempel råttor och vildkaniner kan jagas om behov uppkommer.

9. för behörig person att utföra av myndighet beslutad skyddsjakt enligt 23 b och 29 §§ jaktförordningen (1987:905) och i samband med detta medföra hund som inte är kopplad

Bestämmelsen är ny och syftar till att möjliggöra en så säker och effektiv skyddsjakt som möjligt.

10. att underhålla ledningar, ledningsgator eller andra anläggningar. Innan underhållsåtgärder påbörjas ska samråd ske med förvaltaren
I princip ingen förändring även om förtydliganden har gjorts.

Naturvårdsverkets förslag till föreskrifter för Tyresta nationalpark

Med stöd av 4 § första stycket nationalparksförordningen (1987:938) föreskriver Naturvårdsverket följande.

Om inskränkningar i rätten att använda mark och vatten inom nationalparken

1 § Inom nationalparken är det förbjudet att

1. *anordna upplag eller tippa,*
2. *dra fram rör eller ledning i mark, vatten eller luft,*
3. *anlägga väg,*
4. *uppföra byggnad eller annan anläggning eller koja eller vindskydd,*
5. *uppföra mast eller vindkraftverk,*
6. *uppföra stängsel eller annan hägnad,*
7. *anlägga brygga eller förtöjningsboj,*
8. *bedriva täktverksamhet eller bortföra torv, mineral eller annat geologiskt material,*
9. *gräva, schakta, utfylla, borra, mejsla eller spränga eller vidta åtgärd som skadar berg, mark, block, sten eller sjöbotten,*
10. *muddra eller dumpa,*
11. *utföra vattenreglering, dämna, leda bort vatten eller på annat sätt påverka hydrologin,*
12. *dika eller dikesrensa,*
13. *bedriva skogsbruk genom att avverka, ta bort döda träd eller utföra annan skogsbruksåtgärd,*
14. *använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller tillföra växtnäringsämnen,*
15. *kalka mark,*
16. *plantera in, så eller sätta ut växter, djur eller andra organismer,*
17. *jaga eller utfodra vilt,*
18. *fiska,*
19. *bedriva åkerbruk eller annan liknande verksamhet, och*
20. *anlägga campingplats, lägerplats eller annan anläggning.*

2 § Utan tillstånd från länsstyrelsen är det inom nationalparken förbjudet att

1. *anlägga stig,*
2. *bygga till befintlig byggnad,*
3. *kalka sjöar och vattendrag.*

Om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt inom nationalparken

3 § Inom nationalparken är det förbjudet att

1. gräva eller hacka,
2. skada, rista i eller måla på berg, mark, block eller sten,
3. bortföra sten,
4. bryta kvistar eller fälla eller skada levande eller döda träd eller buskar,
5. skada eller störa djurlivet, klättra i boträd eller uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt,
6. framföra el- eller motordrivet fordon,
7. använda båt, kanot eller liknande i sjöar och vattendrag,
8. rida,
9. starta eller landa med luftfartyg, drönare eller liknande. Förbudet gäller både bemannade och obemannade luftfartyg,
10. framföra luftfartyg, drönare eller liknande på lägre höjd än 300 meter över marken. Förbudet gäller både bemannade och obemannade luftfartyg,
11. cykla annat än på anvisad väg,
12. elda, inklusive att använda grill, förutom på anvisad plats. Användning av friluftskök är dock tillåten,
13. medföra okopplad hund eller annat husdjur som inte är kopplat,
14. tälta, förutom
 - a) i anslutning till anvisad eldplats, där tältning är tillåten högst ett dygn,
 - b) på lägerplatsen i Stensjödal, där tältning är tillåten i högst tre dygn i följd,
15. bedriva lägerverksamhet eller annan organiserad campingverksamhet, förutom på lägerplatsen i Stensjödal. Lägerverksamhet eller annan organiserad campingverksamhet i Stensjödal får dock ske först efter samråd med förvaltaren,
16. genomföra idrottstävlingar eller idrottsarrangemang,
17. på ett störande sätt orsaka ljud och
18. bedriva militär eller polisiär övningsverksamhet.

4 § Utan tillstånd från länsstyrelsen är det inom nationalparken förbjudet att

- 1. placera ut skylt, tavla, affisch, orienteringskontroll, snitsel, markering, geocasher eller liknande,*
- 2. utföra undersökningar eller bedriva miljöövervakning som innebär markering, insamling, fångst eller annan påverkan på naturmiljön,*
- 3. samla grod- eller kräldjur,*
- 4. samla insekter, spindlar, snäckor, sniglar eller andra ryggradslösa djur och*
- 5. plocka, samla eller gräva upp växter, inklusive mossor, eller lavar eller vedlevande svampar.*

5 § Utan samråd med förvaltaren är det förbjudet att genomföra organiserade arrangemang med fler än 30 deltagare.

Generella undantag

6 § Utan hinder av inskränkningarna i 1–5 §§ är det inom nationalparken tillåtet

- 1. att plocka bär och matsvamp för eget bruk,*
- 2. för person med nedsatt rörelseförmåga att framföra eldriven rullstol eller permobil,*
- 3. för förvaltaren eller av förvaltaren utsedd uppdragstagare att utföra åtgärder enligt fastställd skötselplan, såsom att underhålla och förbättra vandringsleder, utföra gränsmarkering, uppföra anläggningar för friluftslivet, anordna vedupplag vid eldplatser, uppföra hägnader, utföra naturvårdande skötsel och genomföra informationsskyltning,*
- 4. för förvaltaren eller av förvaltaren utsedd uppdragstagare att framföra motordrivet fordon, motordriven farkost och båt för att utföra åtgärder enligt fastställd skötselplan eller i annat tjänstesyfte,*
- 5. för personal inom polisen, kustbevakningen, sjukvården eller räddningstjänsten att vid insatser använda motordrivet fordon, motordriven farkost, luftfarkost och hund. Anmälan ska om möjligt göras till förvaltaren i förväg, annars snarast efter genomförandet,*
- 6. för behörig person att eftersöka och avliva skadat vilt och i samband med detta medföra hund som inte är kopplad,*
- 7. för förvaltaren eller av förvaltaren utsedd uppdragstagare att bedriva jakt efter vildsvin under den allmänna jakttiden enligt 2 § jaktförordningen (1987:905) med hänvisning till bilaga 1 punkten 7,*
- 8. för förvaltaren eller av förvaltaren utsedd uppdragstagare att bedriva*

skydds jakt enligt 26 § jaktförordningen (1987:905) med hänvisning till bilaga 4, punkten 2, för att förebygga skador av vilt,
9. för behörig person att utföra av myndighet beslutad skydds jakt enligt 23 b och 29 §§ jaktförordningen (1987:905) och i samband med detta medföra hund som inte är kopplad,
10. att underhålla ledningar, ledningsgator eller andra anläggningar. Innan underhållsåtgärder påbörjas ska samråd ske med förvaltaren.

Dessa föreskrifter träder i kraft den xx xx 201x.

Genom föreskrifterna upphävs kungörelsen (SNFS 1993:4) med föreskrifter om Tyresta nationalpark.

Naturvårdsverket

xxx xxx

Statens naturvårdsverks författningssamling

Naturvård

ISSN 0347-5301

Kungörelse med föreskrifter om TYRESTA nationalpark;

beslutad den 2 juli 1993.

**SNFS 1993:4
NV:57**

Utkom från trycket
den 18 augusti 1993

Med stöd av 4 § nationalparksförordningen (1987:938) och efter samråd med Länsstyrelsen i Stockholms län meddelar Statens naturvårdsverk följande föreskrifter för Tyresta nationalpark enligt 5 § andra stycket naturvårdslagen (1964:822).

Inom nationalparken är det förbjudet att

- gräva, schakta, utfylla, borra, mejsla, muddra, måla, spränga eller på annat sätt skada mark och block
- anordna upplag, annat än vedförråd vid eldplatser
- bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
- uppföra byggnad, vindskydd, koja eller annan anläggning
- anlägga väg eller stig
- dra fram mark- eller luftledning
- uppföra stängsel eller andra hägnader
- inplantera för området främmande växt- eller djurart
- dika eller dämna
- bedriva militär övningsverksamhet i terrängen utanför anläggningar eller markerade spår och leder
- använda växtnäringämnen eller kemiska bekämpningsmedel
- kalka mark eller vatten annat än i Åvaåns sjösystem enligt vad som anges i skötselplanen
- jaga
- göra upp eld annat än på särskilt anvisad plats. Endast utlagd eller medhavd ved får därvid användas
- tälta annat än i anslutning till vindskydd och eldstäder som anlagts av förvaltaren
- plocka eller gräva upp växter. Bär- och svampplockning är dock tillåten
- på störande sätt använda radioapparat eller dylikt
- klättra i boträd, samla insekter eller på annat sätt medvetet störa djurlivet
- använda motordrivet fordon
- använda båt, kanot, windsurfingbräda eller dylikt i sjöar eller vattendrag
- rida annat än på markerad ridstig vid kraftledning öster om Lycksjön
- cykla i terrängen utanför anlagda vägar
- medföra hund som inte är kopplad

- ordna orienteringskontroller eller markerade spår
- bedriva organiserad idrottstävling eller träning i terrängen utanför markerade stigar och leder
- bedriva organiserad lägerverksamhet utom på anvisad plats vid Stensjödal efter samråd med förvaltaren
- bedriva kommersiell verksamhet.

Bestämmelser om att meddela undantag från angivna föreskrifter finns i 5 § nationalparksförordningen (1987:938).

Utan hinder av ovanstående förbud är det tillåtet att

- personal inom naturvårdsförvaltningen underhåller eller förbättrar leder eller utför annan åtgärd enligt fastställd skötselplan
- personal inom naturvårdsförvaltningen använder båt samt arbetsfordon för underhåll av leder
- tjänsteman i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende använder erforderligt fordon och hund. Anmälan om nämnda ärenden skall ske till naturvårdsförvaltningen om möjligt innan genomförandet, i annat fall snarast efter utfört uppdrag
- eftersöka och avliva skadat vilt och i samband härmed medföra okopplad hund
- underhålla befintliga kraftledningsgator efter samråd med förvaltaren
- vidta regleringsåtgärder enligt skötselplanen, punkt 1.2.5.
- bedriva miljöövervakning enligt fastställt program och härvid ta erforderliga prover, använda båt och fordon samt göra markeringar i mark och på träd.

Denna kungörelse träder i kraft två veckor efter den dag då kungörelsen enligt uppgift på den utkom från trycket.

STATENS NATURVÅRDSVERK

ROLF ANNERBERG

Rolf Löfgren
(Naturvårdsenheten)